

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ
ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಬೀದರ

ಭಾ. ಕೃ. ಅ. ಪ. - ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಂಗಳೂರು

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿ :

ಡಾ. ತೋಧನ್ ಕೆ. ವಿ.
ಡಾ. ರಮೇಶ ಟಿ. ಜಿ.
ಡಾ. ಚೇತನ್ ಎನ್.
ಡಾ. ಕೇದಾರನಾಥ್
ಡಾ. ರಶ್ಮಿ ಆರ್.
ಡಾ. ನವೀನ್‌ಕುಮಾರ್ ಬಿ. ಟಿ.
ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಎಲ್.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಭಾ. ಕೃ. ಅ. ಪ. - ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ,

ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ, ಎಕ್ಕೂರು, ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ,

ಮಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ - 575002

www.kvdk.org, kvdk@rediffmail.com, 0824-2431872

ಮೇ, 2020

- ಹುಟ್ಟಿದ 2ನೇ ಮತ್ತು 4ನೇ ವಾರದ ನಂತರ ಮರಿಗಳಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜಂತುನಾಶಕವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ :

- ಹಂದಿಯ ಮನೆಯನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಟ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.
- ಹಂದಿಗಳನ್ನು ತೇವವಿರುವ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದು.
- ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ಉಷ್ಣ ಅಥವಾ ಶೀತದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.
- ಹಂದಿಗಳು ಮರಿ ಹಾಕುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತಿ ಶೀತಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.
- ಹಂದಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆ, ಹೇನು, ಚಿಕ್ಕಾಡು ಮುಂತಾದ ಪರೋಪ ಜೀವಿ ಕೀಟಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳ ಹತೋಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು:

- ಹಂದಿಗಳಿಗೆ ಗಂಟಲು ಬೇನೆ, ಹಂದಿಯ ಜ್ವರ, ಕಾಲು ಬಾಯಿ ಜ್ವರ, ನೆರಡಿ, ಹಂದಿ ಸಿಡುಬು, ಹಂದಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆಂಜಿಯಾ(ನೆಗಡಿ), ಇಸುಬು ರೋಗ ಮತ್ತು ಕಂದು ಹಾಕುವ ರೋಗದಂತಹ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.
- ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೊಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪಶುವೈದ್ಯರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.
- ರೋಗದ ಸೋಂಕು ತಗುಲಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಫಿನಾಯಿಲ್ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳಿಂದ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ತಗುಲಿದ ಹಂದಿಗಳ ಹಿಕ್ಕಿ, ರಕ್ತ, ಜೊಲ್ಲು, ಮೂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಹಂದಿಗಳ ನೀರು ಮತ್ತು ಮೇವಿನ ಜೊತೆ ಬೆರೆಯದಂತೆ ಸುಡಬೇಕು.
- ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೋಗಗಳು ಬರದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಪಶುವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು.

ಕಾಯಿಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ	ನೀಡುವ ವಿಧಾನ	ವಯಸ್ಸು	ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಕ್ಕಿ
ಇಸುಬುರೋಗ (ಸ್ಟ್ರೆನ್ ಎರಿಸಿಫಿಲಿಸ್)	0.5 ಮಿ.ಲಿ.	ಚರ್ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ	3 ತಿಂಗಳು	3 ತಿಂಗಳು
ಗಂಟಲು ಬೇನೆ (ಎಚ್. ಎಸ್.)	5 ಮಿ.ಲಿ.	ಚರ್ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ	6 ತಿಂಗಳು	6 ತಿಂಗಳು
ನೆರಡಿ ರೋಗ	1 ಮಿ.ಲಿ.	ಚರ್ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ	6 ತಿಂಗಳು	1 ವರ್ಷ
ಕಾಲುಬಾಯಿ ಜ್ವರ	5 ಮಿ.ಲಿ.	ಚರ್ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ	1 ತಿಂಗಳು	6 ತಿಂಗಳು
ಸ್ಟ್ರೆನ್ ಫೀವರ್	1 ಮಿ.ಲಿ.	ಚರ್ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ	3 ತಿಂಗಳು	1 ವರ್ಷ

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು 2 ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ ಸಾಯಂಕಾಲ ನೀಡಬೇಕು. ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಗಳಿಸಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ತಂಗುಳು/ಮುಸುರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಅನುಪಯುಕ್ತ ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ /ಹೋಟೆಲ್ ಉಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು 70:30 ಅಥವಾ 50:50 ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಸಂತಾನೋತ್ಪಾದನೆ :

ಹಂದಿಗಳು ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಯಸ್ಸು, ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಆಹಾರ, ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿ 6-8 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆದೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಯನ್ನು 8 ತಿಂಗಳು ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆ 80-90 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಭಾರವಿದ್ದಾಗ ಗಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು.

ಬೆದೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು :

ಹಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆದೆಯು ಸುಮಾರು 1-4 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋನಿಯ ಹೊರಭಾಗ ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಯೋನಿಯಿಂದ ಲೋಳೆಯಂತ ಶ್ಲೇಷ್ಮೆ ಹೊರ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆದೆಗೆ ಬಂದ ಎರಡನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಂದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಂವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಪಕ್ಷ ಬೆದೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಂದಿಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಗಂಡು ಹಂದಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದ್ದು, ಸದೃಢವಾದ ಮೈಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಸುಮಾರು 20 ರಿಂದ 30 ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಹಂದಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಂದಿ ಮರಿಗಳ ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ :

ತಾಯಿ ಹಂದಿ ಮರಿ ಹಾಕುವ 3-4 ದಿನ ಮುಂಚೆ ಈಯುವ ಮನೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ಹಂದಿಯ ಮನೆಗೆ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಕವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು.

- ಹುಟ್ಟಿದ ಹಂದಿ ಮರಿಗಳ ಹೊಕ್ಕಳ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ (2.5 ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ) ಟಿಂಚರ್ ಹಚ್ಚಬೇಕು.
- ಹುಟ್ಟಿದ ಎರಡು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಣ್ಣು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸಬೇಕು. ತಾಯಿ ಹಂದಿಯಿಂದ ಹಾಲು ಬರದಿದ್ದರೆ ಹಸು, ಎಮ್ಮೆ, ಕುರಿ ಅಥವಾ ಮೇಕೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಹಂದಿ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ತೂಕದ 10ನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟನ್ನು 3 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಸಬೇಕು.
- ಹಂದಿ ಮರಿಗಳ 8 ಸೂಜಿ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸೂಜಿ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ತಾಯಿಯ ಮೊಲೆ ತೊಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾದಾಟದಿಂದ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಬಹುದು.
- ಮೃದುವಾದ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು 15 ದಿನಗಳಿಂದ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.
- ತಾಯಿಯಿಂದ ಮರಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕು.
- ಗಂಡು ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾಂಸದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಸಾಕುವುದಾದರೆ 3-4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಸಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.
- ರಕ್ತಹೀನತೆ ಬರದಂತೆ ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಮರಿಗಳಿಗೆ 4ನೇ ಮತ್ತು 14ನೇ ದಿನ ಕಬ್ಬಿಣ ಸತ್ವದ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಫೆರಸ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ತಾಯಿಯ ಮೊಲೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು.

ಆಧುನಿಕ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಇದು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ತರುವ ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ-ಪೂರ್ವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾನುವಾರು ಗಣತಿಯ (2012) ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1493 ದೇಸಿಯಾ ಹಂದಿಗಳು, 4970 ಮಿಶ್ರತಳಿ ಹಂದಿಗಳಿವೆ. ವಿದೇಶಿ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ತಳಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ದೇಶೀಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿ ತಳಿಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ಹಂದಿ ತಳಿಗಳನ್ನೇ ಸಾಕುವುದು, ಆಧುನಿಕ ಸಾಕಣೆ ಕ್ರಮ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬಹುದು.

ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ:

ಹಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿವೆ.

- **ಹಂದಿ ಮಾಂಸ:** ಹೆಚ್ಚು ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶವಿರುವ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ, ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮತ್ತು ರುಚಿಕರವಾದ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮಾಂಸದ ಇಳುವರಿ (75-80 ಶೇ.) ಹೆಚ್ಚು.
- **ಅಧಿಕ ಆಹಾರ ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:** ಪ್ರತಿ 2.75 ರಿಂದ 3 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ದೇಹದ ತೂಕ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.
- **ಅಧಿಕ ಮರಿ ಸಮೃದ್ಧತೆ:** ಹೆಣ್ಣು ಹಂದಿಗಳು 8-9 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬೆದೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಾವಧಿ 112-118 ದಿನಗಳು (ಸುಮಾರು 4 ತಿಂಗಳು). ಒಂದು ಸೂಲಿನಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 12 ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತವೆ.
- **ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ತೂಕ:** ಇವು 6-8 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60-90 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ತೂಕ ಗಳಿಸಬಲ್ಲವು.
- **ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ಉದ್ಯಮ:** ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳ ಕಡಿಮೆ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ.

ತಳಿಗಳು :

ಹಂದಿಗಳನ್ನು ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ತಳಿ ಎಂದು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ದೇಸಿಯಾ ಹಂದಿಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು, ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಲೆದಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ತಿಂದುಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಕಣೆಗೆ ಈ ತಳಿಗಳು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಬಹುದು. ವಿದೇಶಿ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಜ್‌ವೈಟ್ ಯಾರ್ಕ್‌ಶೈರ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರೇಸ್ ತಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಳಿಗಳಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಸಾಕಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.

- **ಲಾರ್ಜ್‌ವೈಟ್ ಯಾರ್ಕ್‌ಶೈರ್:** ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೈಬಣ್ಣ ಮಾಸಲು ಬಿಳಿ, ಶರೀರವು ನೀಳವಾಗಿದ್ದು ಚರ್ಮ ತೆಳುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೇರ ನಿಂತ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ತಳಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರೌಢವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹಂದಿಯು 250 ರಿಂದ 380 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ತೂಕಬಲ್ಲದು.

- **ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರೇಸ್:** ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ದೇಶದ ತಳಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ತಳಿಯ ಶರೀರ ಶುದ್ಧ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಉದ್ದನೆಯ ದೇಹವನ್ನು, ಚೋತು ಬಿದ್ದ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ತಾಳಲಾರದು.

- **ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳು :** ದೇಶೀಯ ಹಂದಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಹಂದಿ ತಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವರ್ಧನೆ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಹುಟ್ಟುವ ಮರಿಗಳನ್ನು (ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು) ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀಯ ಅನುವಂಶೀಯ ಗುಣ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಲಾರ್ಜ್‌ವೈಟ್ ಯಾರ್ಕ್‌ಶೈರ್ ತಳಿಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಣ ತಳಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳು ಅತಿ ಶೀಘ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತಾಯಿತನ, ಅಧಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೈರಿಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ವಸತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಹಂದಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮನೆಯಿದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಸೆಖೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆವರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಹಂದಿಯ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು.

- ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತರವಾದ, ಸಮತಟ್ಟಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.
- ರಸ್ತೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿರಬೇಕು.
- ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಉದ್ದನೆಯ ಭಾಗ ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಹಿತ-ಮಿತವಾಗಿ ಶುದ್ಧಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು ಬರುವಂತಿರಬೇಕು.
- ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಅಥವಾ ಹಾಸು ಚಪ್ಪಡಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ಗೋಡೆಗಳು 6-8 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರಬೇಕು. ನೆಲದಿಂದ 4-5 ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜಾಲರಿಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚುವುದು ಅಥವಾ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಸಣ್ಣ ಹಂದಿ ಮರಿಗಳು ತಾಯಿಯ ಕೆಚ್ಚಲಿನಿಂದ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಾಗ, ತಾಯಿಯಿಂದ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ 1 ಅಥವಾ 2 ಸಾಲಿನ ವಿಭಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ 25 ಸೆ. ಮೀ. ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೀಲಗಾರ್ಡ್ ಹಾಕಬೇಕು.

- ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 1.5 ಮೀ. ಉದ್ದ, ಒಂದು ಮೀ. ಅಗಲ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೀ. ಅಳದ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹಂದಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಈ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ತೊಯ್ದು ಬರುವಂತಿರಬೇಕು.
- ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳದಂತೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊದಿಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಹಂದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ:

ವಿವರ	ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ (ಚ.ಮೀ.)	ತೆರೆದ ಜಾಗ (ಚ.ಮೀ.)
ಬೀಜದ ಸಲಗ	6.0-7.5	8.8-12.0
ಈಯುವ ಹಂದಿ	7.5-9.0	8.8-12.0
ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಂದಿ	0.9-1.8	0.9-1.2
ಪ್ರೌಢ ಹಂದಿ ಅಥವಾ ಬತ್ತಿಹೋದ ಹಂದಿ	1.8-2.7	1.4-1.8

ಆಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಹಂದಿ ಸಸ್ಯ ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಜನ್ಯ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ ಪ್ರಾಣಿ. ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆಯಲ್ಲಿ ತಗಲುವ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 70 ರಿಂದ 80 ಭಾಗ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಮಿತವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಗಳಿಸಬಹುದು.

ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ (ಧಾನ್ಯ ಮಿಶ್ರಣ)ದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಆಹಾರಾಂಶಗಳ ಶೇಕಡವಾರು ಪ್ರಮಾಣ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	ಶೇಕಡವಾರು
01	ಅಕ್ಕಿ/ತೌಡು/ಗೋಧಿ/ತೌಡು	35
02	ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ಪುಡಿ/ರಾಗಿ ಓಟ್ಲು/ಅಕ್ಕಿ ಓಟ್ಲು	25
03	ಪುಡಿಬೆಲ್ಲ	10
04	ಶೇಂಗಾ ಹಿಂಡಿ/ಹತ್ತಿಣ್ಣು ಹಿಂಡಿ	20
05	ಸೋಯಾ ಅಪರೆ ಪುಡಿ/ಸೋಯಾ ಹಿಂಡಿ/ಮೀನಿನ ಮಾಂಸದ ಪುಡಿ	07
06	ಲವಣಾಂಶಗಳ ಪುಡಿ	02
07	ಅಡಿಗೆ ಉಪ್ಪು	01

ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ:

ಹಂದಿಯ ವಯಸ್ಸು (ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ)	ಗಳಿಸಿದ ತೂಕ (ಕೆ.ಗ್ರಾಂ)	ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿ ದಿನ (ಕೆ.ಗ್ರಾಂ)
0-1	-	ತಾಯಿಯ ಹಾಲು
1-2	15	0.50
2-3	27	1.00
3-4	40	1.25
4-5	50	1.50
5-6	60	2.00
6-7	80	2.50
8	90	3.00